

ČESKÁCZECH
BANKOVNÍBANKING
ASOCIACEASSOCIATION

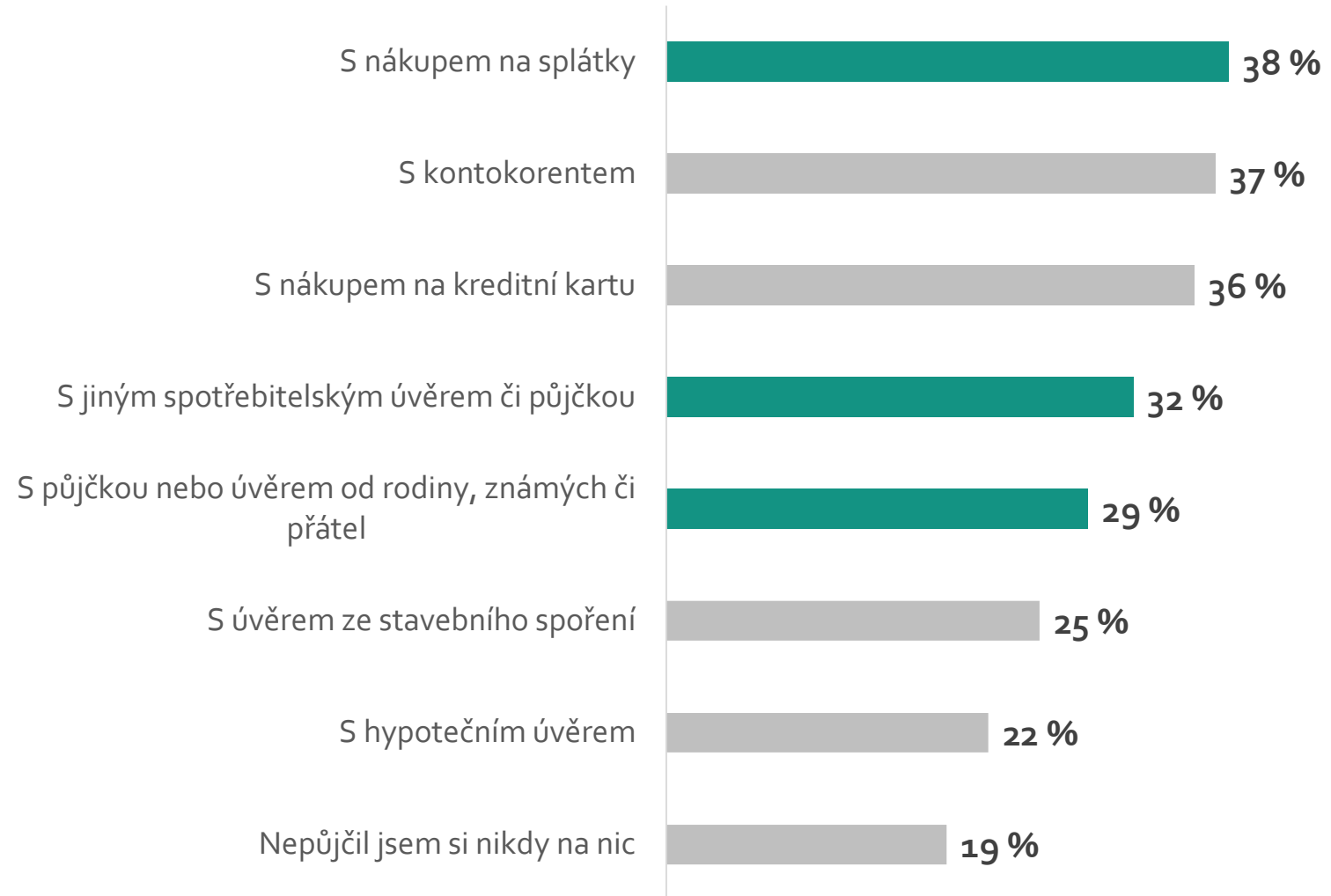

BOJÍ SE ČEŠI ZADLUŽOVÁNÍ? aneb jak financují své nákupy

27. 2. 2020

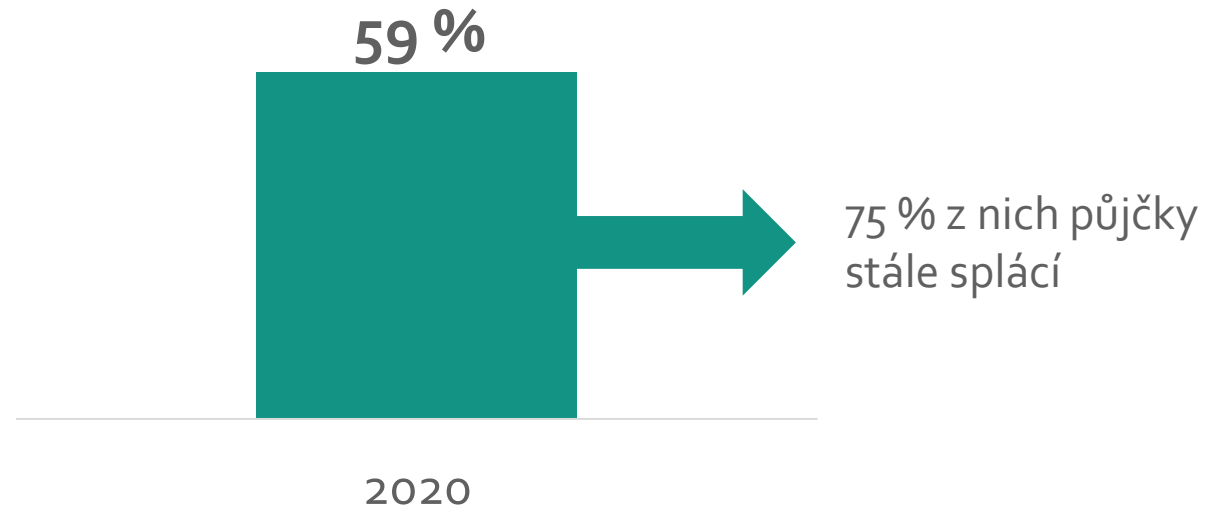
- **Helena Brychová** | odborný gestor projektů finančního vzdělávání ČBA
- **Jana Hamanová** | ředitelka výzkumné agentury SC&C

Nákup na splátky, kontokorent a kreditní karta - s tím mají Češi největší zkušenost

Možnost více odpovědí, součet kategorií je > 100 %

59 % lidí
má zkušenost
s nákupem na
úvěr (půjčkou)

- Do této zkušenosti záměrně nepočítáme:
 - kreditní karty
 - kontokorent
 - úvěr ze stavebního spoření
 - hypoteční úvěr

Rizikové zadlužování

27 % lidí se
zkušeností
s nakupováním
na úvěr
vykazuje
rizikové
chování

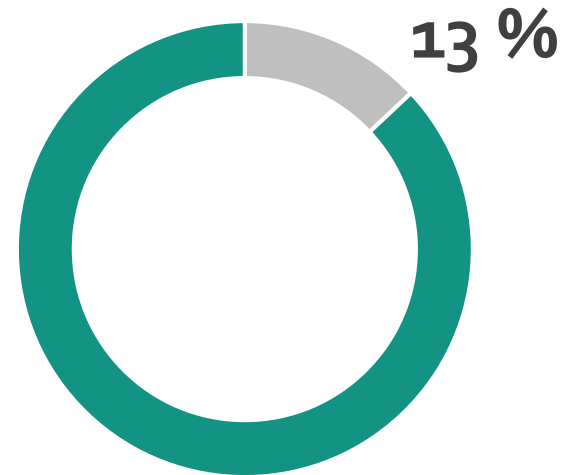
		Skóre: kategorie				
		0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body a více
Celkem		12 %	23 %	18 %	20 %	27 %
POHLAVÍ	Muž	12 %	24 %	18 %	21 %	25 %
	Žena	12 %	23 %	18 %	19 %	28 %
VĚK	18-34	9 %	22 %	16 %	18 %	35 %
	35-49	12 %	21 %	15 %	24 %	28 %
	50-64	13 %	26 %	20 %	19 %	22 %
	65 a více let	14 %	22 %	24 %	20 %	20 %
VZDĚLÁNÍ	ZŠ, Vyuč	12 %	25 %	11 %	17 %	36 %
	Maturita	12 %	22 %	21 %	22 %	22 %
	VOŠ, VŠ	11 %	24 %	20 %	21 %	25 %
REGION	Praha	6 %	20 %	22 %	20 %	32 %
	Čechy	15 %	23 %	17 %	20 %	25 %
	Morava	9 %	25 %	18 %	21 %	27 %

Index rizikového zadlužování = 13 %

(20 % v roce 2019)

- Z lidí, kteří mají zkušenost s půjčkou je 27 % rizikových
- Při přepočtu na dospělé populaci je index rizikového zadlužování 2020 **13 %** (cca 1,1 mil. osob)
- Index rizikové zadlužování 2019 (minulý průzkum) byl při přepočtu na dospělé populaci **20 %** (cca 1,58 mil. osob)

Index rizikového zadlužování 2020

Metodika výpočtu skóre rizikového půjčování

- Spotřebitel je ochotný **krýt splátky další půjčkou** 2 body
- **Neschopnost splácet** chce spotřebitel řešit další půjčkou 2 body
- Aktuálně spotřebitel splácí **3 a více půjček** 2 body
- Spotřebitel si **půjčil** při dlouhodobém nedostatku financí 1 bod
- Spotřebitel si **půjčil** na běžnou spotřebu nebo zábavu 1 bod
- **Spotřebitel si půjčil u nebankovní společnosti, aniž by si zjistil, zda má licenci od ČNB** 1 bod

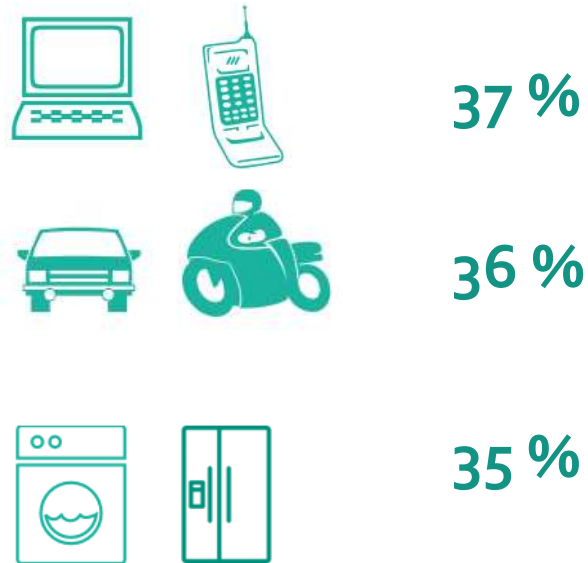
4 body z 9 = rizikový spotřebitel

Charakteristiky rizikových Čechů s půjčkou

- lidé ve věku (18-34 let)
- respondenti s nižším vzděláním (ZŠ + vyuč)
- často mají půjčky od více poskytovatelů
- vzali by půjčku na splátku předchozí půjčky
- nemívají obavy o neschopnosti splácení půjček

Další půjčky
především
pro splacení
dřívějších
půjček

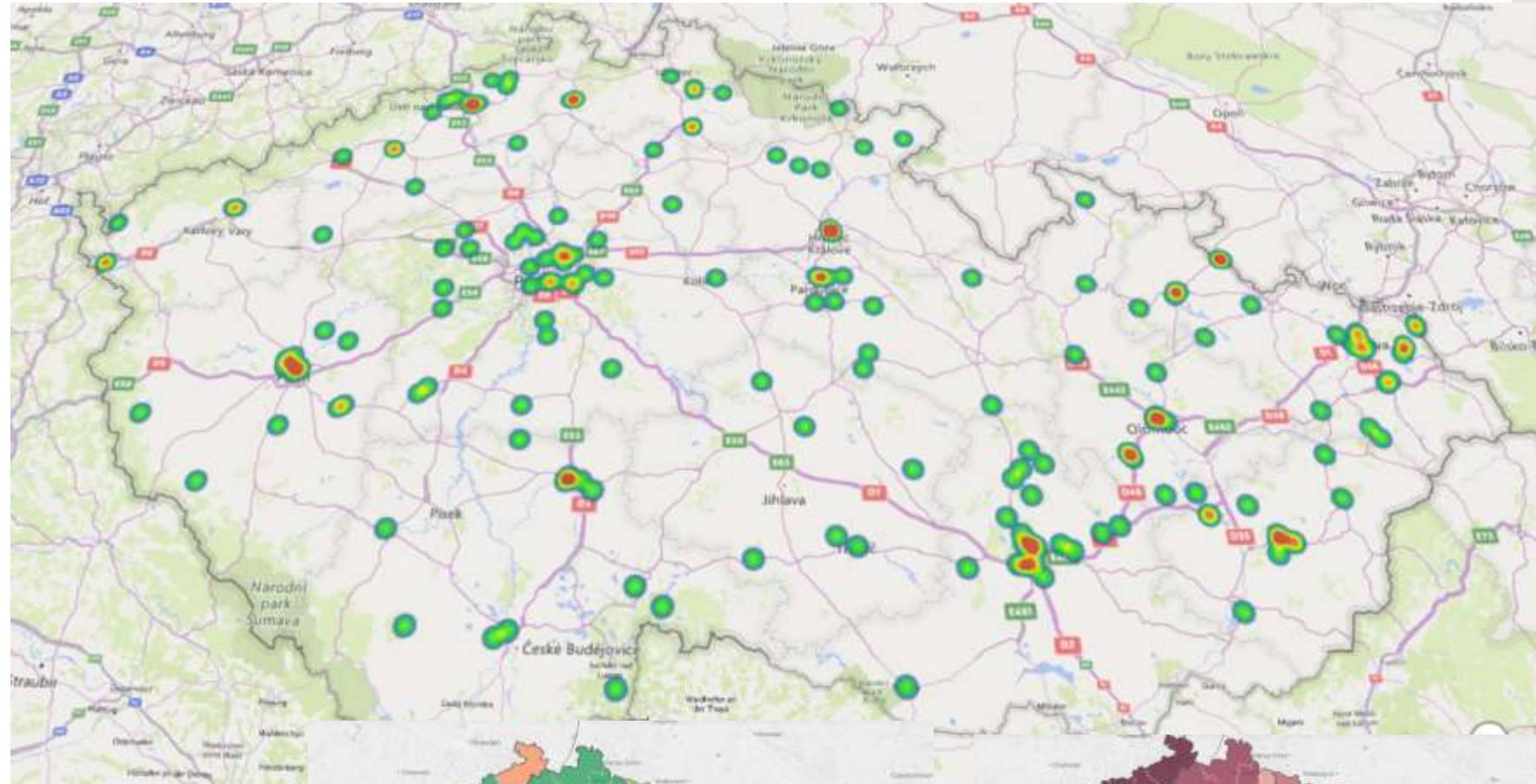
Splacení předchozí splátky (42 %) – v roce 2019 34 %

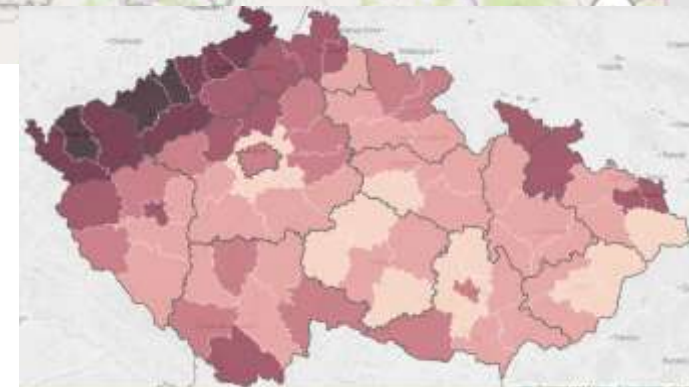
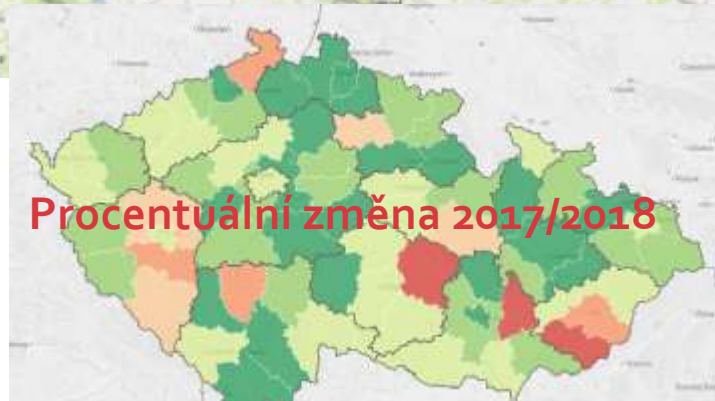
Další zjištění:

- Méně často pak na splátky pořizují dovolenou (11 %), lékaře (4 %) nebo vzdělání (4 %)

Žijí po celé
republice

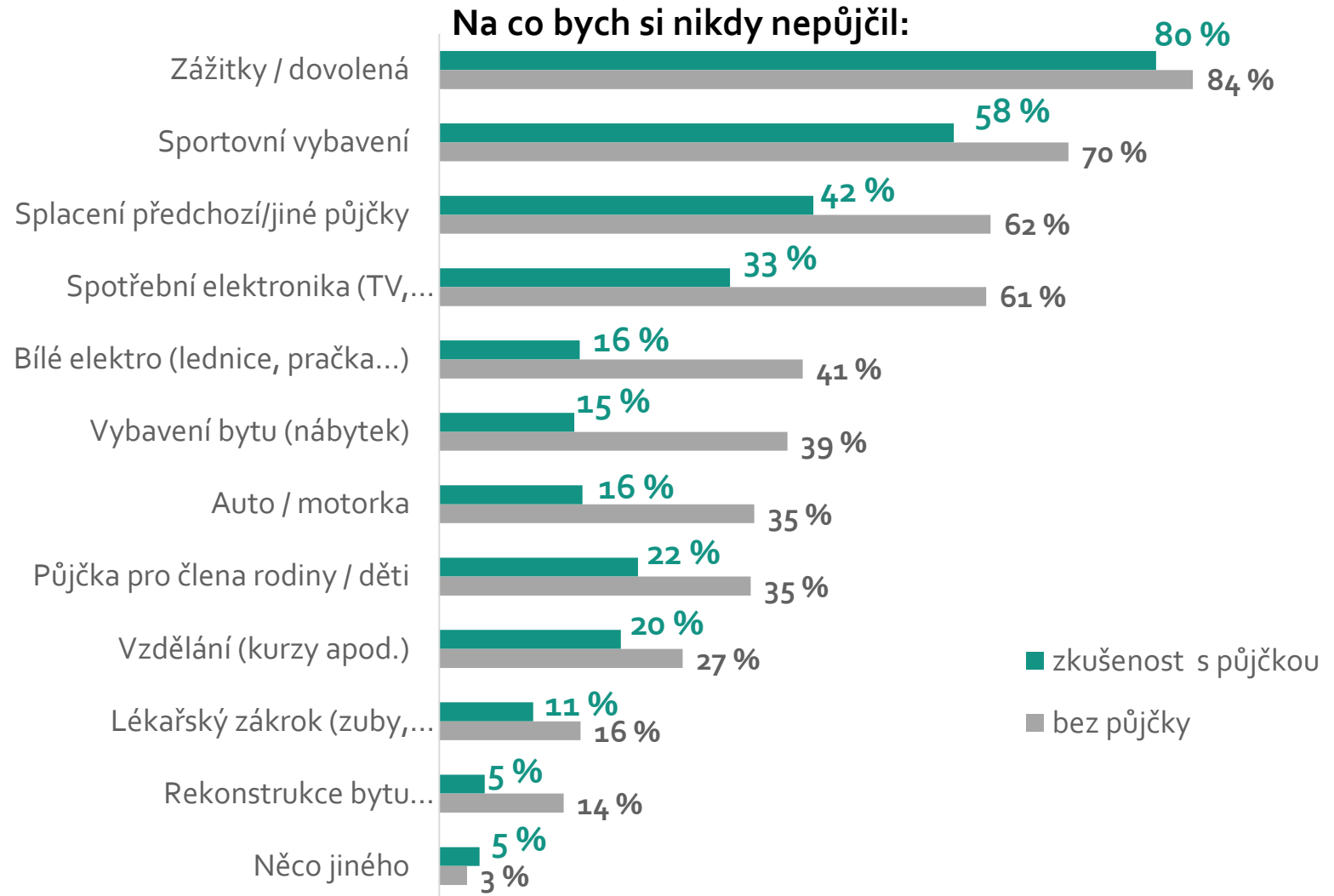

Procentuální změna 2017/2018

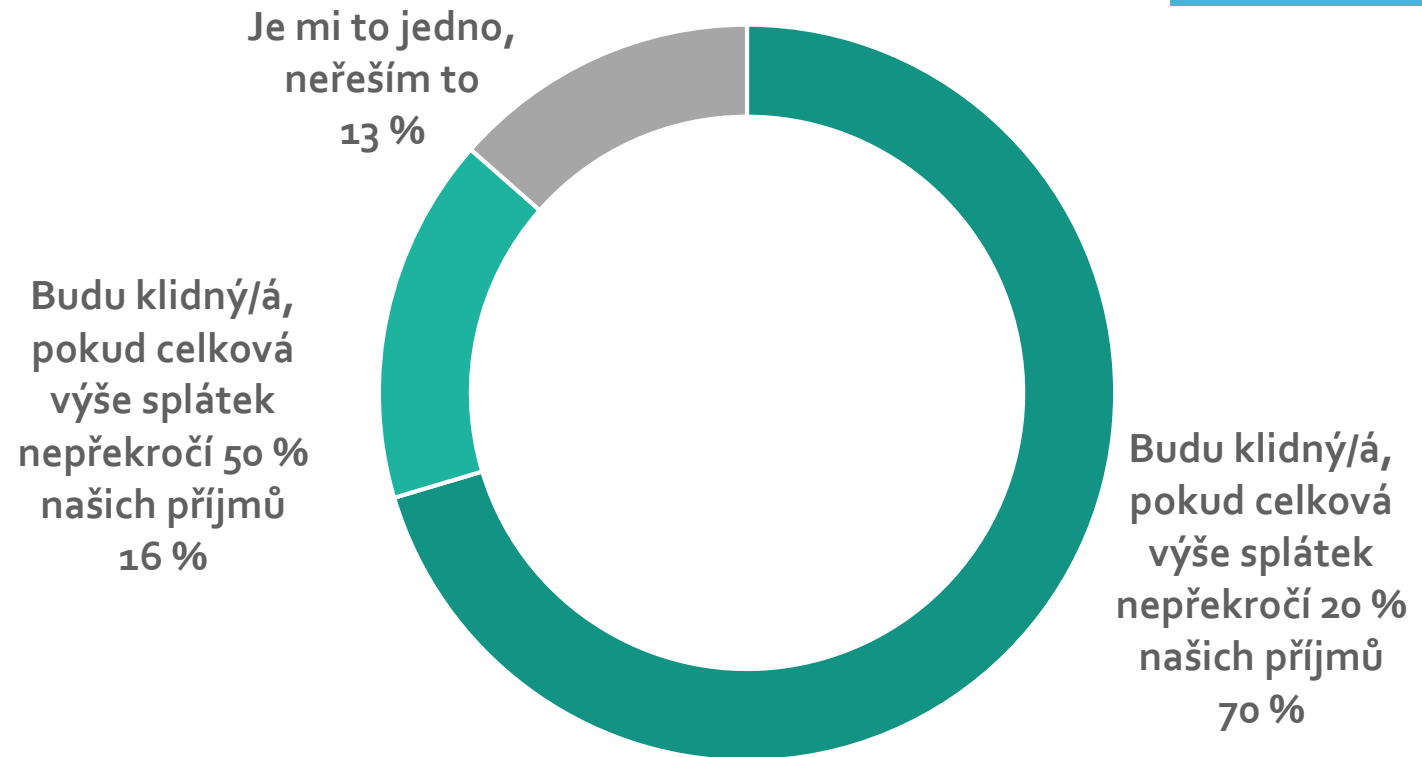
Názory Čechů na nakupování na úvěr

Většina veřejnosti by si nikdy nepůjčila na zážitky (včetně sportu) a na splacení předchozí půjčky

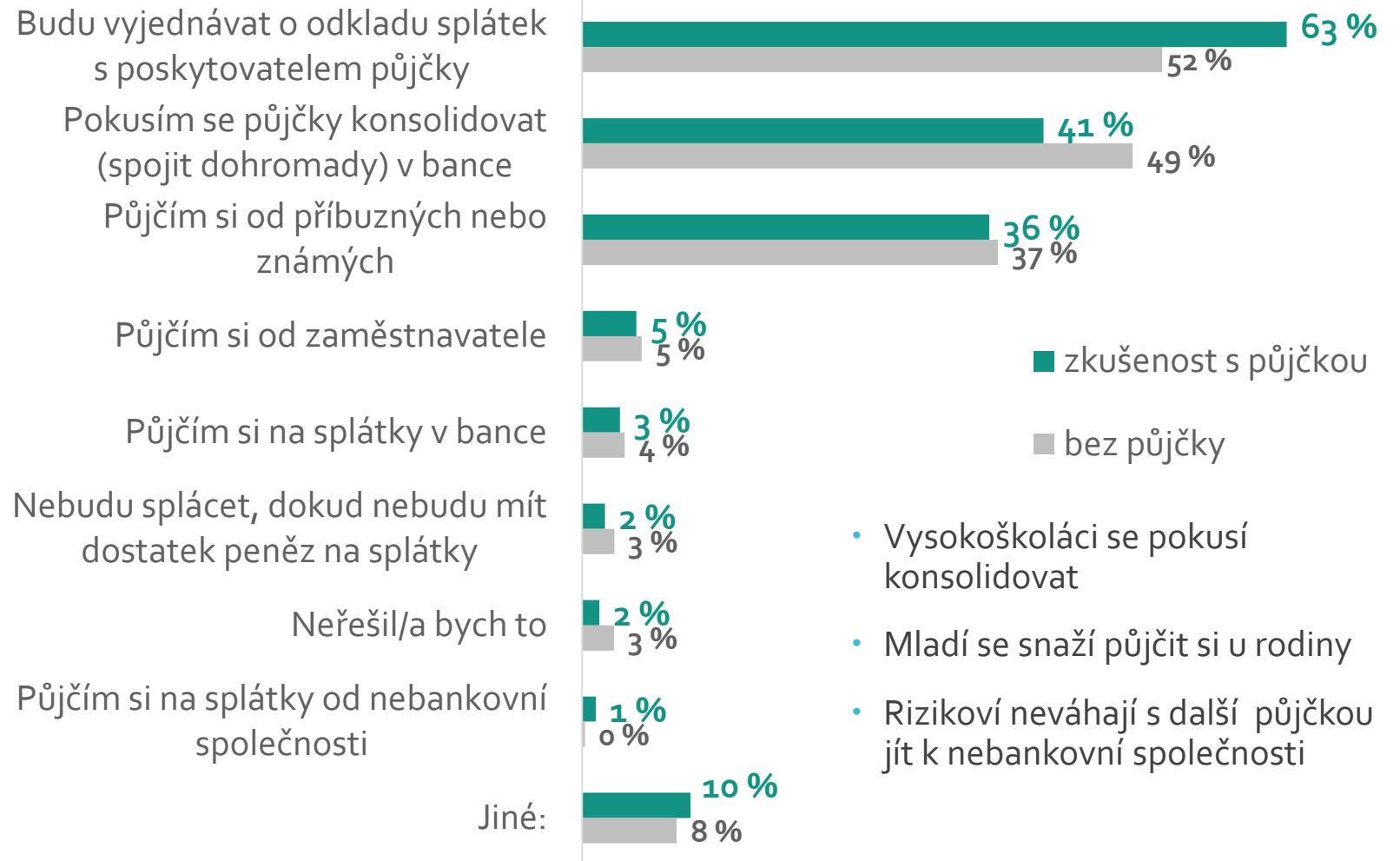
Možnost více odpovědi, součet kategorií je > 100 %

Bezpečná výše splátek je maximálně 20 % měsíčního příjmu

- Existuje jednoznačná přímá úměra - čím vyšší podíl celkových měsíčních příjmů domácnosti splátky spolknou, tím více ji lidé považují za nebezpečnou

Při neschopnosti splácet se Češi budou snažit vyjednávat nebo konsolidovat

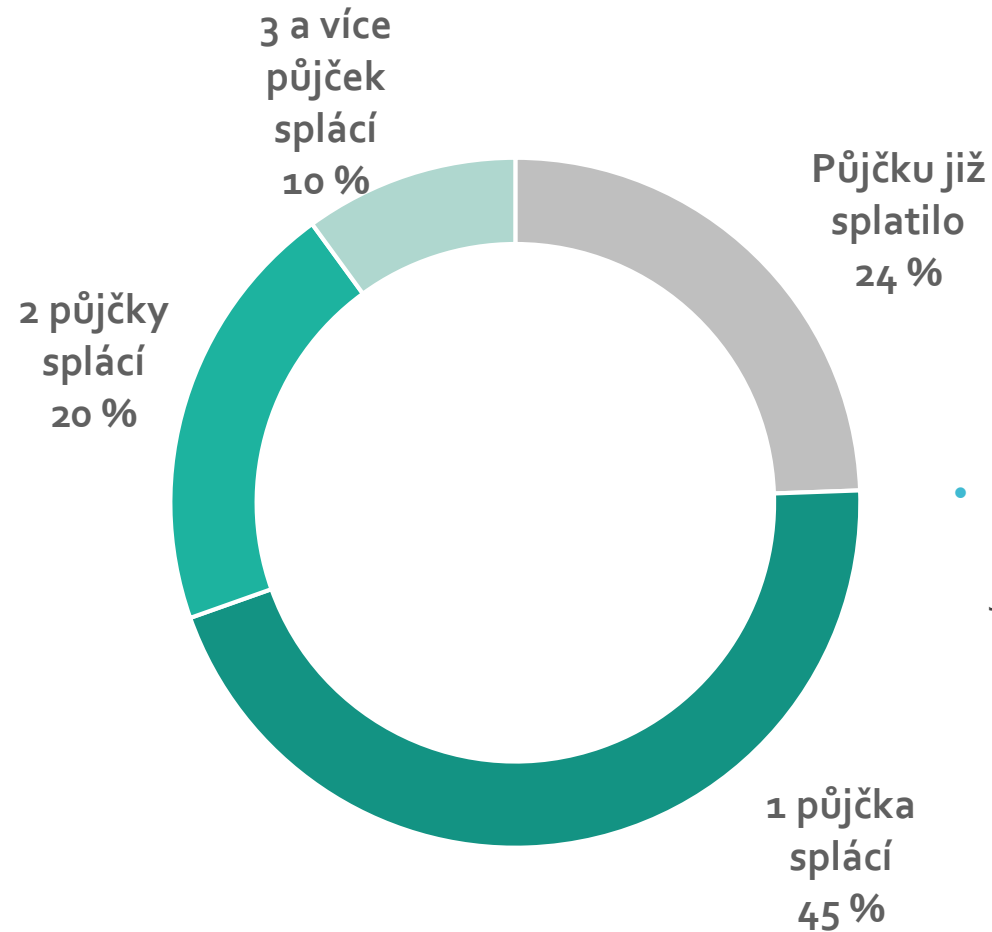
- Vysokoškoláci se pokusí konsolidovat
- Mladí se snaží půjčit si u rodiny
- Rizikovní neváhají s další půjčkou jít k nebankovní společnosti

Možnost více odpovědí, součet kategorií je > 100 %

Zkušenosti Čechů s nakupováním na úvěr

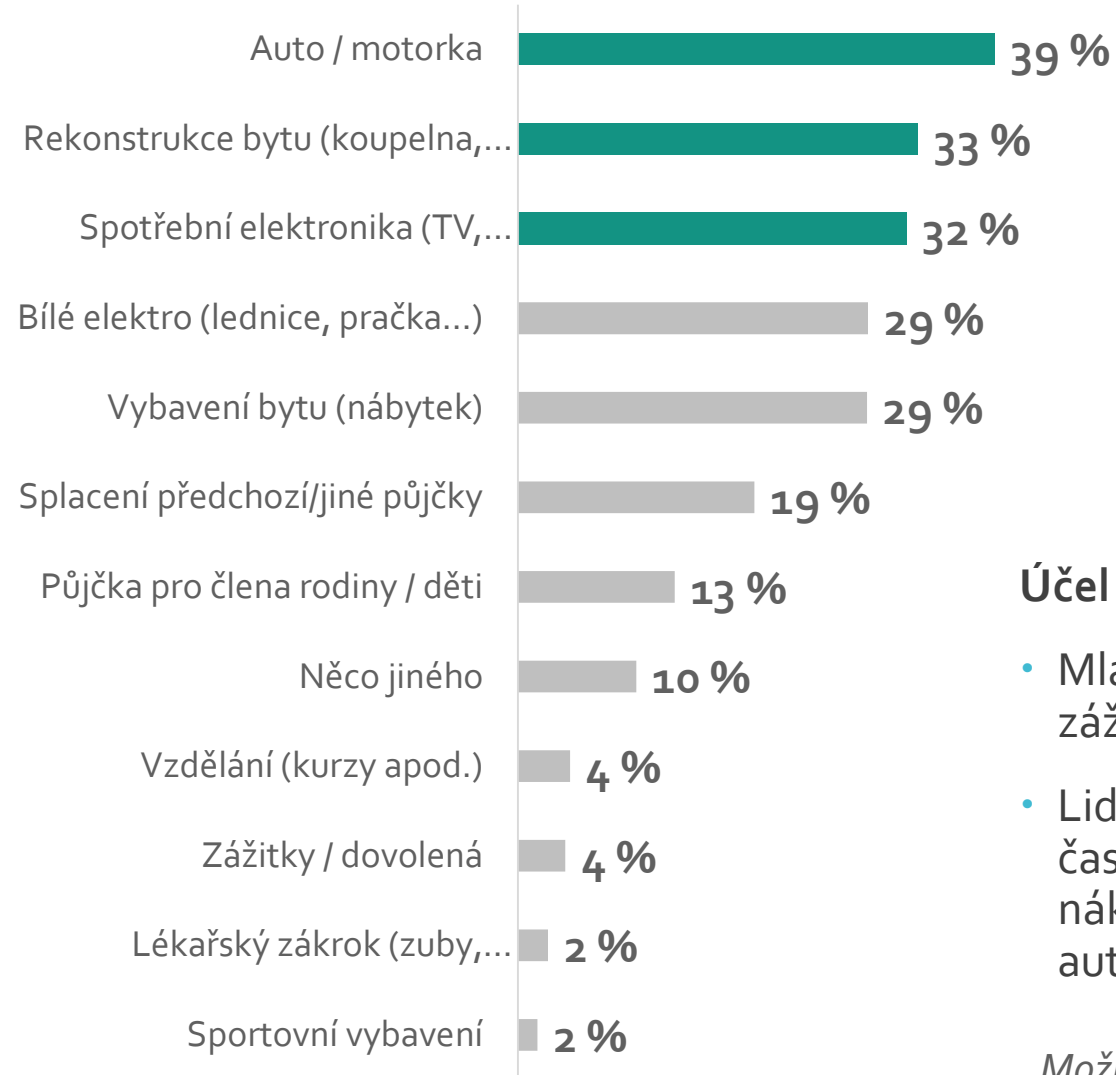
Zkušenost
s nákupem na
úvěr má
59 % lidí

Čtvrtina z nich
má již vše
splaceno

- Počet půjček závisí na vzdělání respondenta – čím nižší vzdělání, tím jsou respondenti více zatíženi počtem splátek.

Půjčujeme si
hlavně na
auto,
rekonstrukci,
ale i na
elektroniku

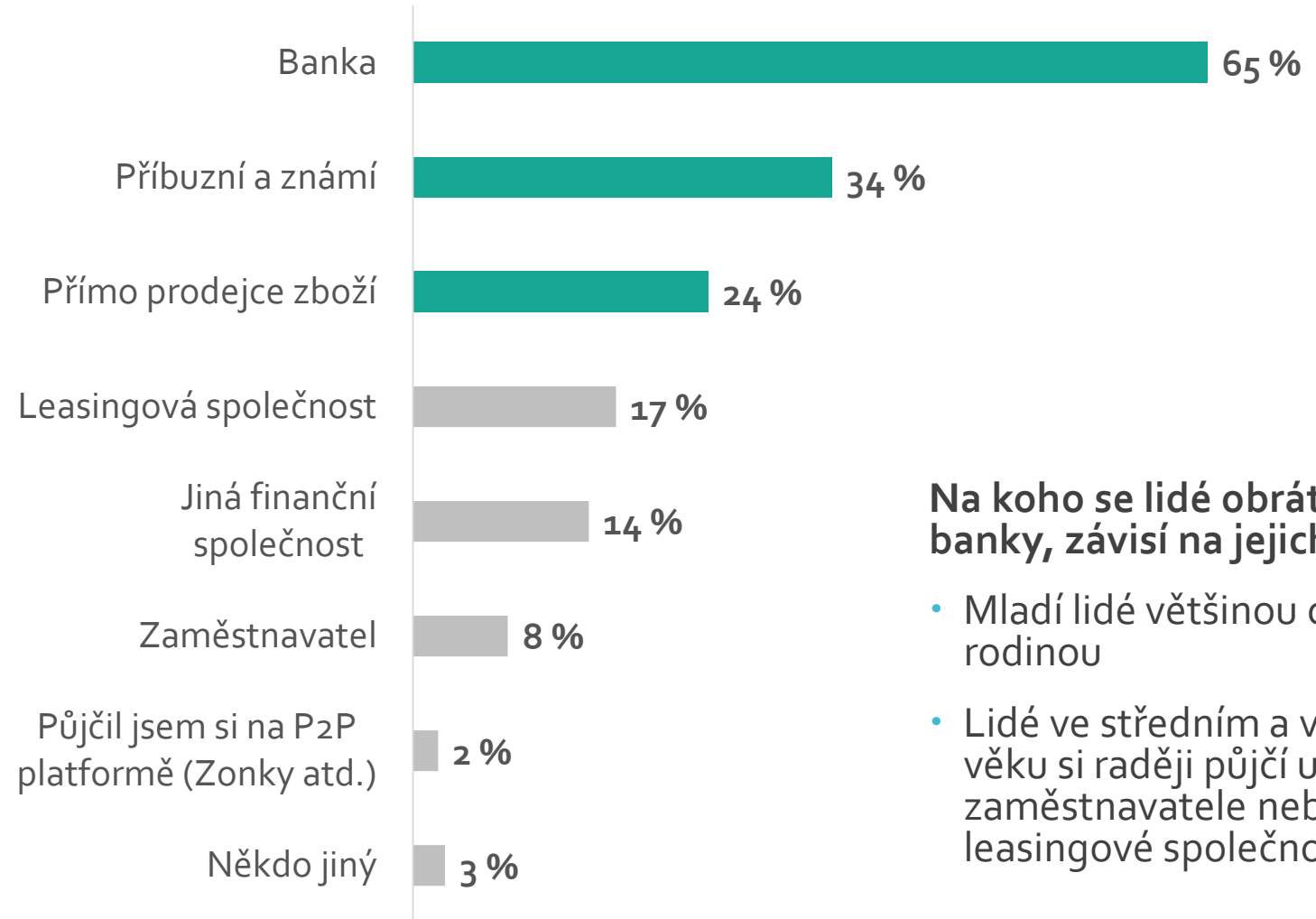

Účel splátek je závislý na věku:

- Mladí se zadlužují i kvůli zážitkům /dovoleným
- Lidé ve středním věku si častěji berou půjčku kvůli nákladnějším věcem – např. auto

Možnost více odpovědí, součet kategorií je > 100 %

Pro půjčky si
Češi chodí
především do
banky, rádi
ale využijí
také pomoc
rodiny

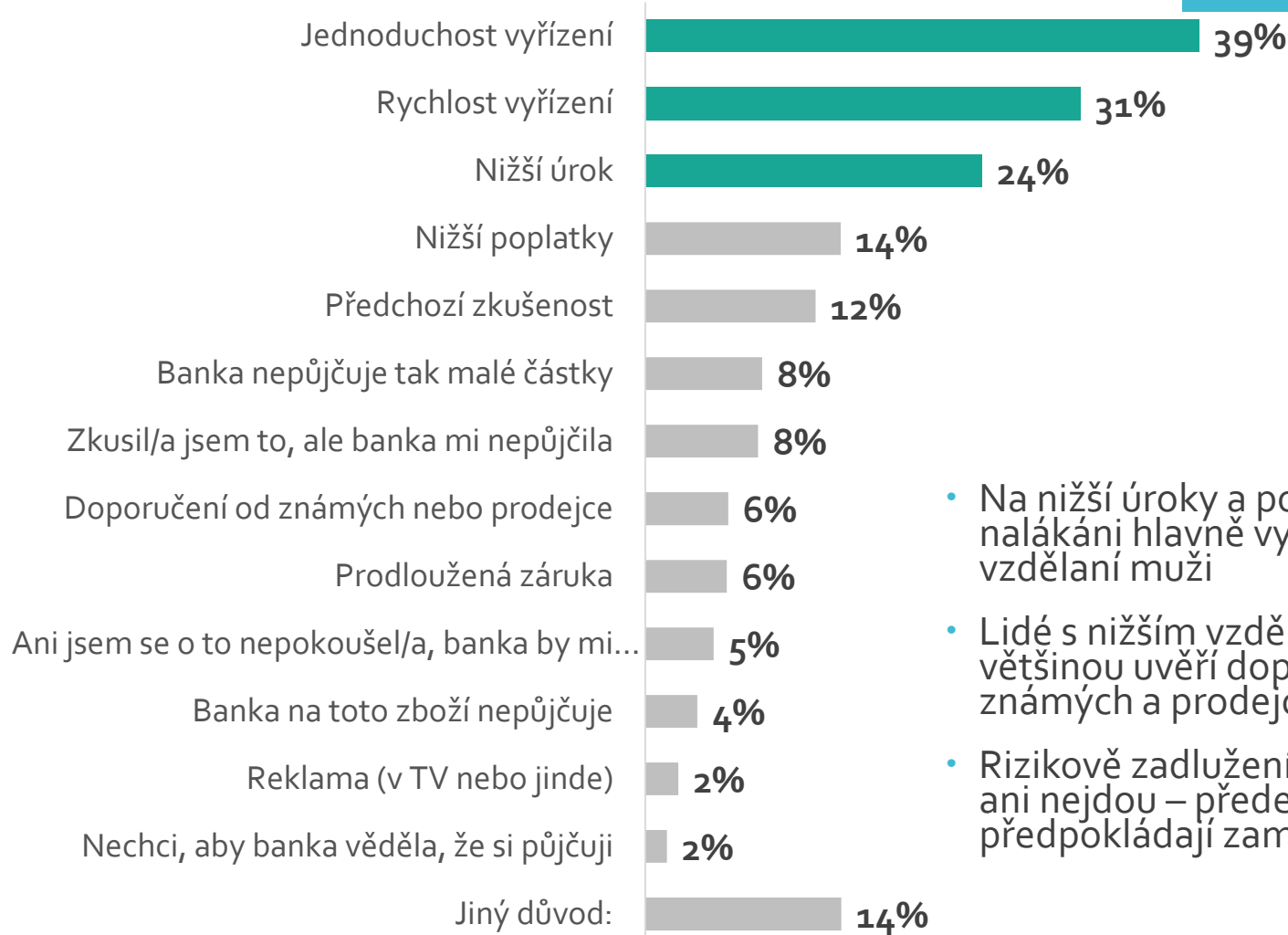

Na koho se lidé obrátí kromě banky, závisí na jejich věku:

- Mladí lidé většinou chodí za rodinou
- Lidé ve středním a vyšším věku si raději půjčí u zaměstnavatele nebo leasingové společnosti

Možnost více odpovědí, součet kategorií je > 100 %

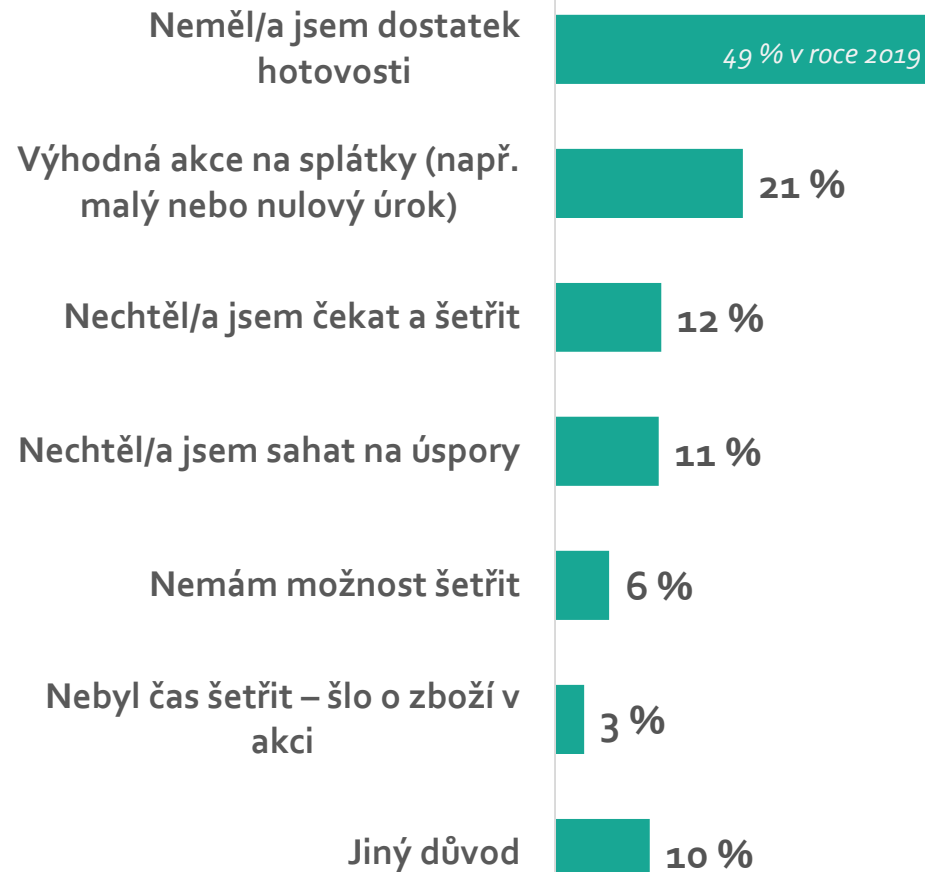
Půjčka jinde než od banky = rychlost a jednoduchost vyřízení

- Na nižší úroky a poplatky jsou nalákáni hlavně vysokoškolsky vzdělaní muži
- Lidé s nižším vzděláním většinou uvěří doporučením od známých a prodejců zboží
- Rizikově zadlužení již do banky ani nejdou – předem předpokládají zamítnutí půjčky

Možnost více odpovědí, součet kategorií je > 100 %

Půjčky si lidé obvykle berou pro nedostatek hotovosti, nechají se ale lákat „akcí na splátky“

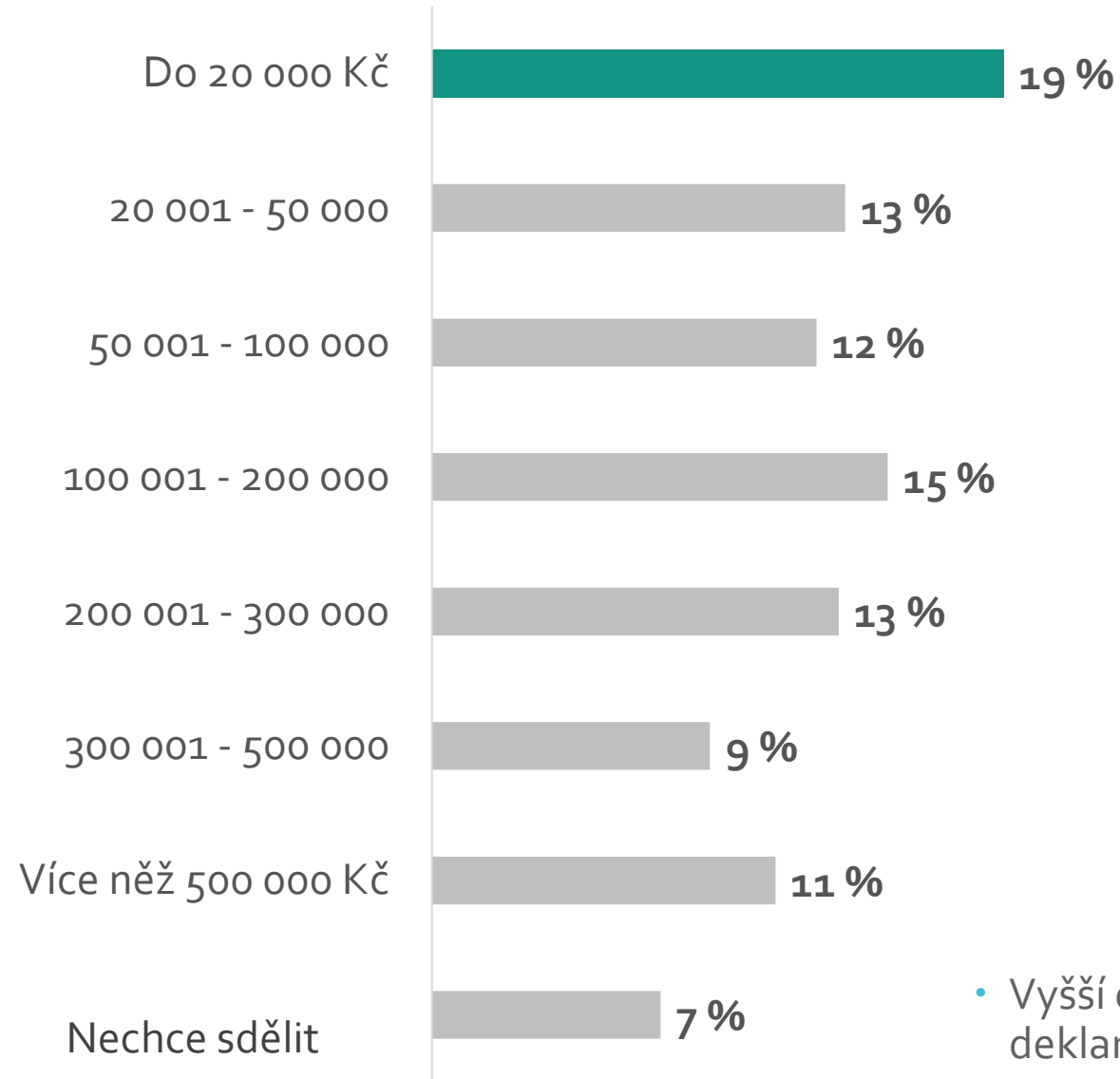

57 %

- Hotovost postrádají především mladí lidé a s nižším vzděláním
- Starší generace se na výhodné akce na splátky nechá nalákat častěji

Možnost více odpovědí, součet kategorií je > 100 %

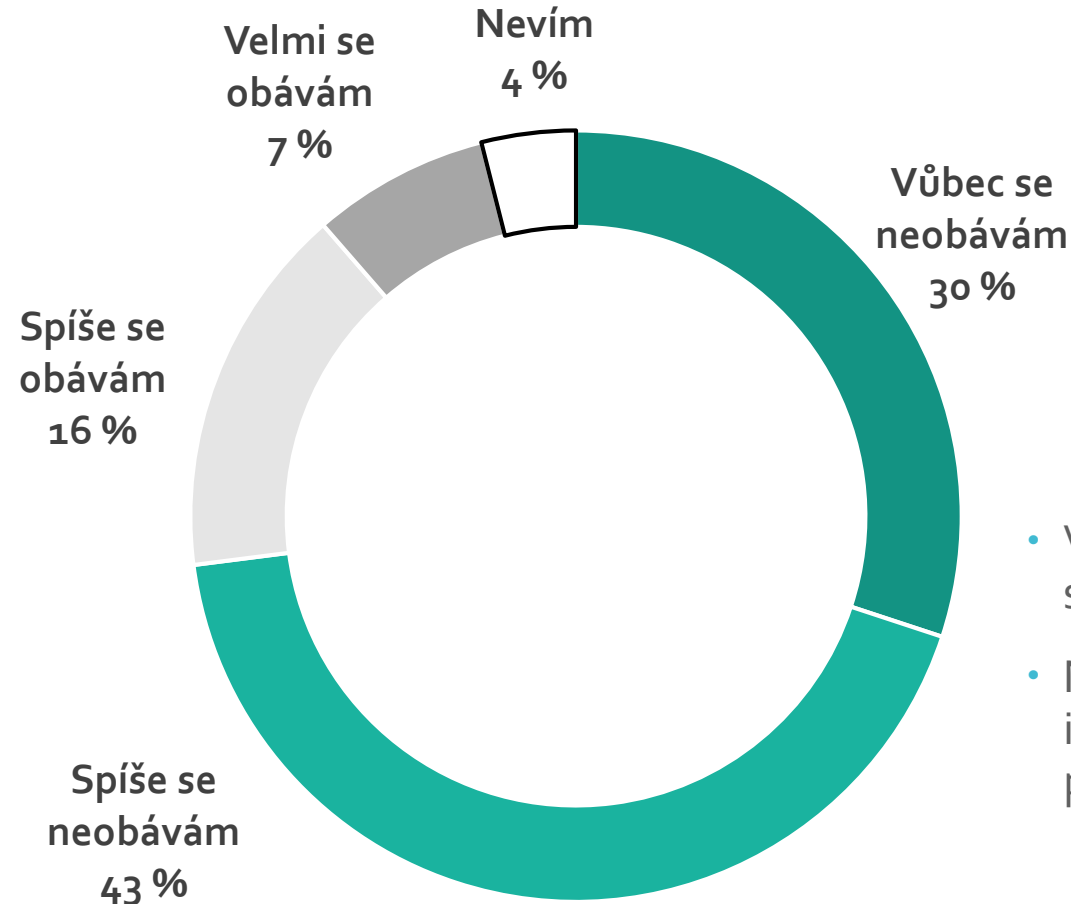
Téměř
polovina
Čechů má
půjčku ve výši
více než
100 000 Kč

- Vyšší částky přes 500 tisíc deklarují spíše muži

Když sečtete hodnotu všech věcí, na které máte půjčeno. Kolik to je?, N=558 – pouze ti, kteří mají zkušenost s půjčkou a částku uvedli

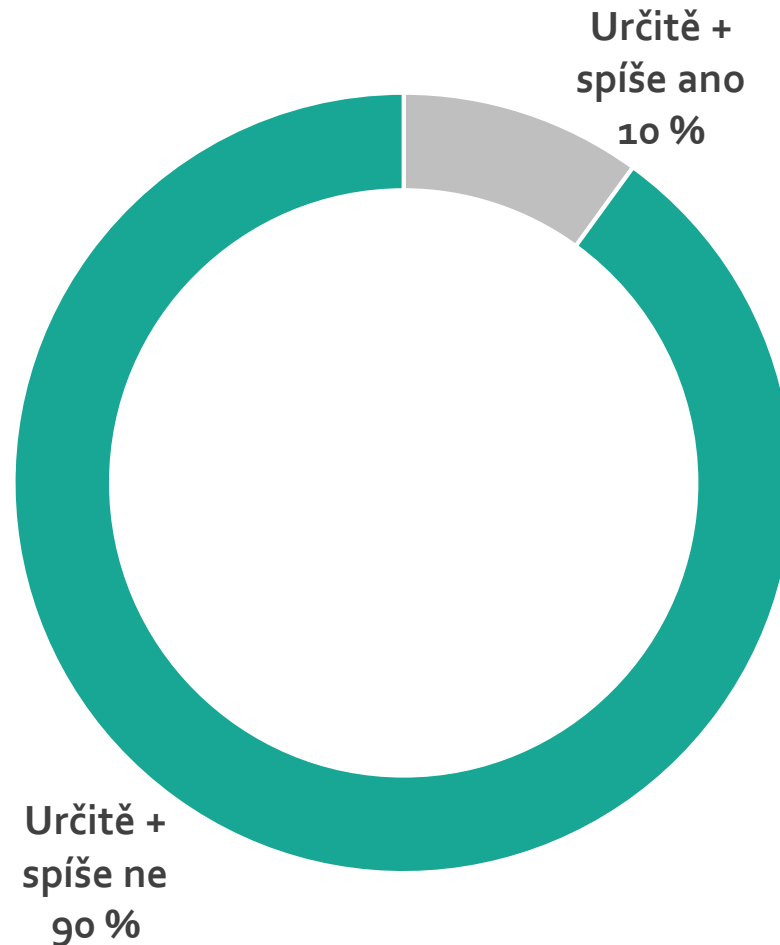
Češi nemají obavy, že nebudou schopni splácet

- Vyšší obavy deklarují ženy a lidé s nižším vzděláním
- Neschopnosti splácet se obávají i ti, u nichž výše půjček překročila 300 tisíc Kč

Do jaké míry se obáváte nebo jste se obával/a, že nebudete schopen/schopna splácet své půjčky: N=651 ti, kteří mají zkušenost s půjčkou

Většina tvrdí,
že by si
nepůjčila na
splátku jiné
půjčky

- Ochotnější k nové půjčce na splátku půjčky předchozí jsou:
 - mladší lidé
 - lidé s vyšším vzděláním
- Rezolutní „ne“ deklarují senioři nad 65 let

Vzal/a byste si půjčku na splátku jiné půjčky? N=651 ti, kteří mají zkušenost s půjčkou

Půjčky v roce 2019

Rok 2019 – čerstvou zkušenost má 29 % lidí

- Auta a motorky zůstávají stále na prvním místě a následuje spotřební elektronika a splacení předchozí splátky
- Stále platí, že si lidé půjčku vyřizují osobně, ale postupně roste obliba online vyřízení půjčky
- Pro půjčky také většinou do banky (52%)

Shrnutí

SHRNUTÍ

- **59 % lidí má historickou zkušenost s půjčkou**
 - z nich 27 % vykazuje rizikové chování
 - **z nich si za rok 2019 půjčilo 29 % lidí**
- Index rizikového zadlužování 2020 se snížil na 13 %, ale zvýšil se počet těch, kteří splácí předchozí půjčku novou půjčkou (42 %) -> typicky rizikové chování
- Nejčastěji si Češi půjčují na auta/motorky, spotřební elektroniku (mobily, počítače atd.) a bílé elektro
- Pro půjčky chodí do banky (65 %), pokud jdou jinam, tak především kvůli rychlosti a jednoduchosti vyřízení
- Necelá pětina lidí má půjčku do 20 tisíc Kč (19 %), 26 % mezi 20 až 100 tisíci Kč, nad 100 tisíc Kč má půjčeno téměř polovina (48 %)
- V polovině případů (45 %) mají lidé 1 půjčku
- Za nerizikové je většinou Čechů (70 %) považováno, pokud výše splátek nepřesáhne 20 % jejich čistých měsíčních příjmů
- 82 % by si nikdy nepůjčilo na zážitky nebo dovolenou

Děkujeme za pozornost!

ČESKÁ
BANKOVNÍ
ASOCIACE
CZECH
BANKING
ASSOCIATION

